

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Хмельницької області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Хмельницької області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Хмельницької області у II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують **зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств** у наступні 12 місяців. Прогнозується зростання цін. Девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 50.0% (у I кварталі 2022 року – «мінус» 8.3%) (графік 1). У цілому по Україні – «мінус» 48.7%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують, що зростання споживчих цін перевищить 20.0%, становить 50.0%, у цілому по Україні – 58.2%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають воєнні дії (відзначили 92.9% респондентів області) (графік 2);
- **посилення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікує 92.9% респондентів (у попередньому кварталі – 72.7%), у цілому по Україні – 88.9%;
- **погіршення фінансово-економічного стану підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 21.4% (у попередньому кварталі – 0.0%). У цілому по Україні – «мінус» 17.1% (таблиця);
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції на внутрішньому ринку:** баланс відповідей – «мінус» 23.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%), у тому числі **на зовнішньому ринку:** баланс відповідей – «мінус» 28.6% (у I кварталі 2022 року – 0.0%). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- **зменшення обсягу інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар **високими темпами:** баланси відповідей – «мінус» 57.1% та «мінус» 69.2% відповідно (у I кварталі 2022 року – «мінус» 9.1% та 10.0% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 37.2% та «мінус» 34.7% відповідно (таблиця);
- **скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 21.4% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 29.0%;
- **повільніше зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства:** баланс відповідей – 71.4% (у попередньому кварталі – 100.0%). Водночас респонденти області очікують **зростання цін на товари/послуги, що продають підприємства**, вищими темпами: баланс відповідей – 71.4% (у I кварталі 2022 року – 58.3%) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть проблеми з логістикою, ціни на енергоносії, сировину і матеріали (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції:** баланс відповідей – 71.4% (у попередньому кварталі – 70.0%). Водночас респонденти області очікують **значне уповільнення зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника:** баланс відповідей – 14.3% (у I кварталі 2022 року – 66.7%) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств області нарощувати виробництво, респонденти називають воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 5).

Респонденти очікують **зростання потреби підприємств у позикових коштах** найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити (57.1% опитаних), надають перевагу кредитам виключно в національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Надмірні вимоги до застави, занадто високі ставки за кредитами та складна процедура оформлення документів – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

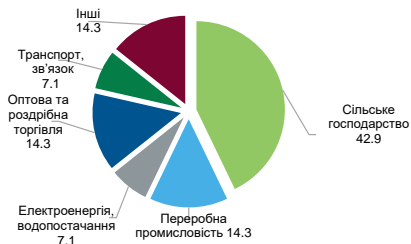
92.9% респондентів області зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках**, у цілому по Україні – 93.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

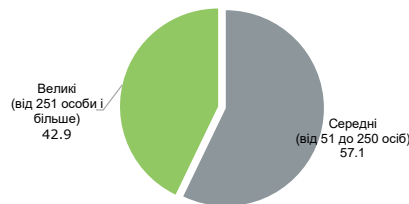
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 16.7%). У цілому по Україні респонденти оцінюють поточний фінансово-економічний стан підприємств як поганий – «мінус» 28.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у I кварталі 2022 року – «мінус» 25.0%);
- **підприємства області працюють на межі власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 33.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

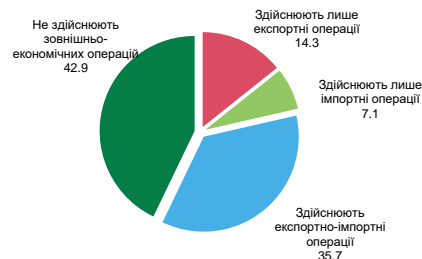
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

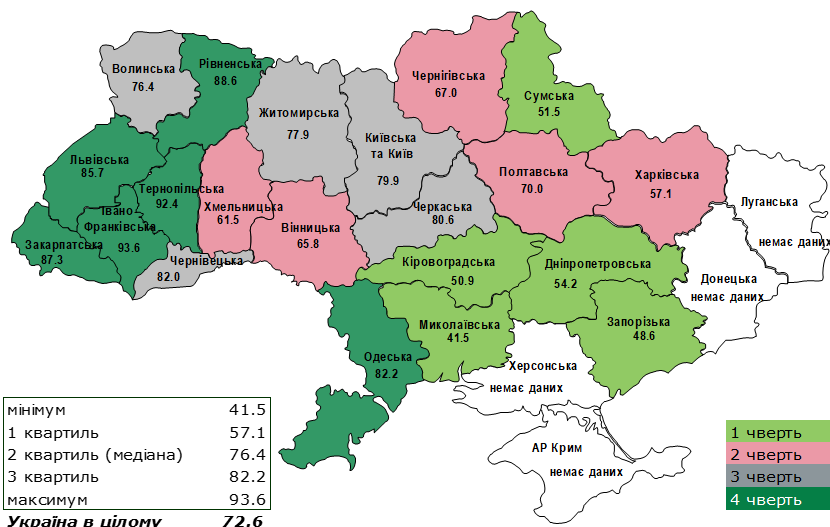

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 04–30 травня 2022 року;
- опитано всього 14 підприємств;
- репрезентативна за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

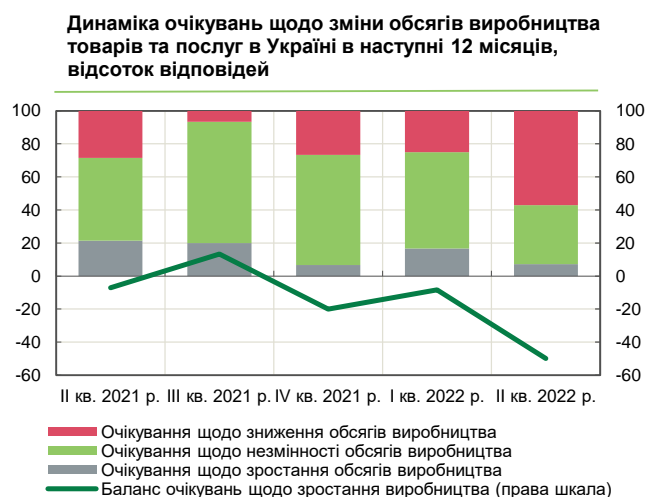
*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Хмельницької області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	-15.4	0.0	7.1	0.0	-21.4
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-14.3	20.0	13.3	-16.7	-23.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	23.1	-6.7	0.0	-9.1	-57.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	16.7	13.3	26.7	10.0	-69.2
кількості працівників	-16.7	-6.7	-20.0	0.0	-21.4

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

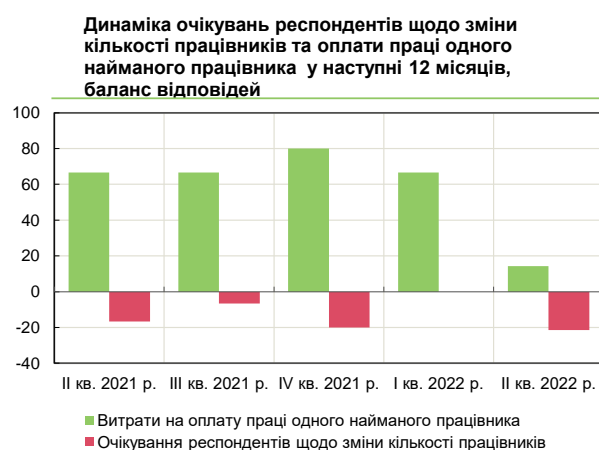
Графік 2

Графік 3

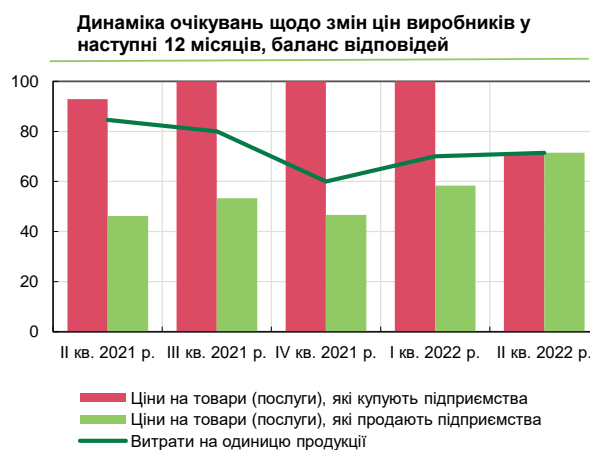
Графік 4

Графік 5

Графік 6

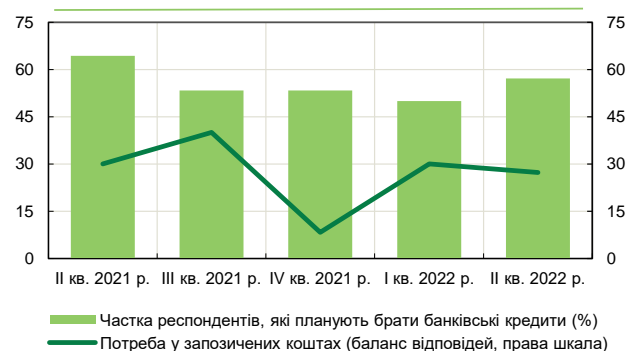
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

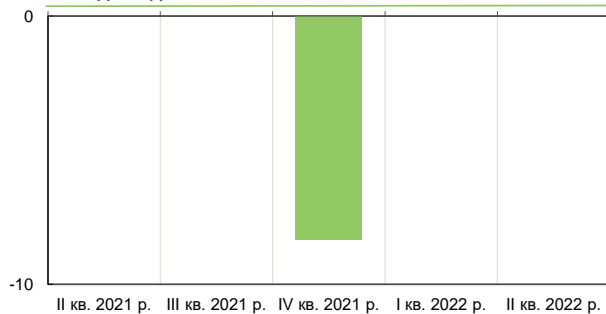
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

